

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

«ՀՀԿԳՄՍՆ ԴՄ-11000016» ծածկագրով անցկացվող մրցույթում ներկայացված տասներորդ դասարանի
«_____» դասագրքի «Բովանդակային գնահատման փուլի»

Գնահատող հանձնաժողովի անդամ՝ հայոց լեզվի մասնագետ

Գնահատողի անունը, ազգանունը, հայրանունը _____

Բնութագրիչի համարը	Չափանիշ/բնութագրիչ	Տրվող միավորը՝ 0-3 *	նշումներ **
Թղթային դասագիրք			
	Չափանիշ 23. Շարադրման լեզուն համապատասխանում է տվյալ տարիքի սովորողների լեզվական կարողությունների՝ չափորոշիչներով նախատեսված մակարդակին	X	
23-1	Տեսական նյութը շարադրված է գիտական ոճով, անհրաժեշտության դեպքում՝ գիտահանրամատչելի ենթաոճով. օրինակները հիմնականում բերվում են իրական կյանքում հանդիպող երևույթների, դեպքերի համեմատությամբ:		
23-2	Ձևակերպումները հիմնավորված են համապատասխան փաստարկումներով:		
23-3	Հարցերի ու առաջադրանքների ձևակերպումները երկիմաստ չեն:		
23-4	Տեքստերում առկա անձանոթ, հազվադեպ գործածվող բառերը բացատրվում են:		
	Չափանիշ 24. Շարադրման լեզուն համապատասխանում է ժամանակակից գրական լեզվի՝ տվյալ տարիքի սովորողներին ծանոթ նորմերին/բացառությամբ հեղինակային մեջբերումների/	X	

24-1	Դասագրքում ապահովված է լեզվական կանոնակարգվածությունը՝ ուղղագրական, կետադրական, քերականական կանոնների խստիվ պահպանմամբ:		
24-2	Կիրառված եզրույթներին զուգահեռ՝ փակագծերում տրված են դրանց հանրայնորեն ընդունված հայերեն համարժեքները (եթե առկա են):		
24-3	Գրաբար, միջին հայերեն, արևմտահայերեն բառերը և բառաձևերը բացատրված են:		
	Չափանիշ 25. Տեքստերը ծանրաբեռնված չեն նոր եզրույթներով ու անծանոթ բառերով, նոր բառերն ու հասկացությունները ներմուծվում են աստիճանաբար և բացատրվում են	X	
25-1	Մեկ թեմատիկ միավորի շրջանակում առկա եզրույթները, անծանոթ բառերը չեն գերազանցում 12-15-ը (բացառություն՝ օտար լեզուներ)		
25-2	Տրված են հոմանիշների, հականիշների, համանունների, հարանունների, տվյալ առարկայի հիմնական հասկացությունների ցանկեր իրենց բացատրություններով:		
	Չափանիշ 26. Շարադրանքը զերծ է ոչ հստակ, բազմիմաստ, տարրնկալում առաջացնող ձևակերպումներից, եթե դրանք նախատեսված չեն հատուկ նպատակով	X	
26-1	Գործածված բազմիմաստ բառերի իմաստները հստակ հասկանալի են տվյալ համատեքստում		
26-2	Հասկացություններն ունեն միատեսակ անվանումներ:		
26-3	Կանոնները տրված են մատչելի և հակիրճ: Օրինակները հասկանալի են և կիրառելի:		
	Չափանիշ 27. Տեքստերում օգտագործված են պատանիների հուզական, մոտիվացիոն և հաղորդակցական ոլորտների զարգացմանն ուղղված արտահայտություններ, ասույթներ, մեջբերումներ, նամակներ	X	

27-2	Առկա են բարեկիրթ շփմանը, սեփական հույզերի արտահայտմանը, ապրումակցմանը նպաստող արտահայտություններ		
27-3	Առկա են պատկերավորման որոշակի համակարգ ունեցող տեքստեր, որոնք ընդլայնում են սովորողի երևակայությունը, մտահորիզոնը, ստեղծարարությունը:		
27-4	Առկա են թեմային վերաբերող հետաքրքիր, հուզական երանգ ունեցող հավելյալ տեքստեր:		
	Չափանիշ 28. Օգտագործված բառապաշարը և ձևակերպված մտքերը ճշգրիտ են արտահայտում տվյալ ուսումնական առարկայի բովանդակությունը	X	
28-1	Դասագրքի շարադրանքում պահպանված են գիտականության, պարզից բարդ անցման, հաջորդականության, մատչելիության, պարուրաձև զարգացման և այլ սկզբունքներ, հստակ և ամբողջական է ներկայացված ուսումնական նյութը:		
28-2	Տեսական նյութում կիրառված են տեղին և նպատակային խոսքային կաղապարներ, գիտական/գիտահանրամատչելի բառապաշար:		
	Չափանիշ 29. Նոր եզրույթների ու նոր գաղափարների ներմուծումը արտացոլված է վերջնարդյունքներում	X	
29-1	Նոր եզրույթները և գաղափարները ներմուծված են ըստ անհրաժեշտության և աստիճանաբար, պահպանված է սահմանված քանակը:		
29-2	Նոր եզրույթների և գաղափարների ներմուծումը նպատակային է և հիմնավորված, կապ ունի վերջնարդյունքների հետ:		
	Չափանիշ 30. Ուսումնական տեքստերում օգտագործված են տվյալ ուսումնական առարկային և բնագավառին բնորոշ բառեր, հասկացություններ, եզրույթներ, խոսքային կառույցներ, որոնք սովորողներին հնարավորություն են տալիս յուրացնելու տվյալ բնագավառի կամ գիտության «լեզուն», ընդլայնելու ու բազմազան դարձնելու սեփական լեզվական պաշարն ու խոսքային հնարավորությունները	X	

30-1	Տեքստերում առկա նոր կառույցները, հասկացությունները, թեմատիկ բառապաշարը ներառված են գրավիչ/ հետաքրքրական առաջադրանքներում, կիրառված են հարցադրումներում, ներկայացված են համապատասխան օրինակներով:		
30-2	Ուսումնական տեքստերում ներկայացված են տվյալ առարկային բնորոշ եզրույթներ, խոսքային կաղապարներ և հասկացություններ, որոնք կնպաստեն գիտության լեզուն յուրացնելուն և ըստ անհրաժեշտության կիրառելուն:		
	Չափանիշ 31. Դասագրքի շրջանակում պահպանված է տեքստերի փոխադրման, տեղայնացման, մեջբերման միասնական ոճ, եթե ոճային տարածնությունները հատուկ նպատակ չունեն	X	
31-1	Դասագրքի շրջանակում պահպանված է տեքստերի փոխադրման միասնական ոճ (նշված է հեղինակը կամ աղբյուրը, կիրառված է «ըստ», «հիման վրա» ձևը)		
31-2	Դասագրքի շրջանակում պահպանված է տեքստերի տեղայնացման միասնական ոճ (խոսքային կառույցներն ու առանձին բառեր համապատասխանեցված են հայերենի լեզվամտածողությանը)		
31-3	Դասագրքի շրջանակում պահպանված է տեքստերի մեջբերման միասնական ոճ (պահպանված են ուրիշի խոսքի կիրառության կանոնները, նշված են հղումները, ինքնանպատակ չեն, հիմնավորում են ասելիքը)		
	Չափանիշ 32. Տվյալ ուսումնական առարկայի թեմատիկայի շրջանակում խոսքը զերծ է ավելորդաբանություններից	X	
32-1	Չկան մակաբոյժ բառեր և արտահայտություններ:		
32-2	Բացակայում են անհարկի կրկնաբանությունները:		
32-3	Ասելիքը կոնկրետ է, ճշգրիտ, հստակ, պարզ, հակիրճ, պատկերավոր:		

	Չափանիշ 33. Հարցերի և առաջադրանքների համամասնությունը պահպանված է, դրանք նպաստում են կարողունակությունների զարգացմանը	X	
33-1	Առաջադրանքները բխում են տեսական նյութից:		
33-2	Առկա են մտքերը գրավոր և բանավոր շարադրելու, տեքստեր ստեղծելու/փոփոխելու, ընդարձակելու/համառոտելու, շտկումներ կամ լրացումներ կատարելու առաջադրանքներ:		
33-3	Հարցերն ու առաջադրանքները նպաստում են թեմայից բխող կարողունակությունների զարգացմանը:		
	Չափանիշ 34. Առկա են մտագործունեության զարգացմանը նպաստող առաջադրանքներ	X	
34-1	Հնարավորություն են տալիս բանավեճ վարելու, հարցադրումներ անելու, առարկություն ներկայացնելու, դիտարկումներ անելու, կարծիք/դիրքորոշում հայտնելու, վարկած առաջադրելու, հիմնավորումներ անելու, եզրակացության հանգելու:		
34-2	Հնարավորություն են տալիս միջառարկայական կապեր ստեղծելու:		
	Չափանիշ 35. Առկա են ընթերցանության նկատմամբ հետաքրքրություն առաջացնող նյութեր	X	
35-1	Համապատասխանում են տարիքային հետաքրքրություններին:		
35-2	Հաշվի են առնում սովորողների կենսափորձը:		
35-3	Նպաստում են արժեհամակարգի ձևավորմանը և վերաբերմունք/դիրքորոշում դրսևորելուն:		
Դասագրքի բովանդակությունը լրացնող այլ ուսումնական նյութեր			

	Չափանիշ 60. Ուսումնական նյութերի ներկայացման լեզուն համապատասխանում է սովորողների տարիքին, լեզվամտածողությանը և նրանց խոսքի մշակույթի զարգացման նպատակին	X	
60-1	Ուսումնական նյութերի ներկայացման լեզուն համապատասխանում է տվյալ տարիքի սովորողների լեզվական կարողությունների՝ չափորոշիչներով նախատեսված մակարդակին		
60-2	Ուսումնական նյութերի ներկայացման լեզուն համապատասխանում է ժամանակակից գրական լեզվի՝ տվյալ տարիքի սովորողներին ծանոթ նորմերին (բացառությամբ հեղինակային մեջբերումների)		
60-3	Ուսումնական նյութերում առկա են ձայնագրություններ, որոնցում պահպանված են բանավոր խոսքի առոգանությունը և բարեհնչյունությունը		

- * 0 միավոր, եթե բնութագրիչի հատկանիշները բացակայում են
- 1 միավոր, եթե բնութագրիչի հատկանիշները մասամբ առկա են
- 2 միավոր, եթե բնութագրիչի հատկանիշները հիմնականում առկա են
- 3 միավոր, եթե բնութագրիչի հատկանիշներն ամբողջովին առկա են

** լրացվում է ըստ անրաժեշտության՝ գնահատման վերաբերյալ հատուկ մեկնաբանություն, բացատրություն ունենալու դեպքում: Ընդ որում, ծավալուն մեկնաբանությունները կարող են կատարվել առանձին A 4 ֆորմատի թղթի վրա՝ համապատասխան գրառում /հղում, տարբերանշում/ կատարելով «նշումներ» սյունակի համապատասխան տողում: Նշումների թերթիկում պարտադիր գրվում է գնահատողի անունը, ազգանունը, ստորագրությունը և կցվում է գնահատման թերթիկին:

Գնահատող՝ _____
Անուն, Ազգանուն

ստորագրություն

«_____» _____ 2023 թ.